

Bruxelles, 17 martie 2021
(OR. en)

**Dosar interinstituțional:
2018/0331(COD)**

14308/1/20
REV 1 ADD 1

CT 122
ENFOPOL 355
COTER 121
JAI 1135
CYBER 285
TELECOM 281
FREMP 149
AUDIO 70
DROIPEN 127
CODEC 1412
PARLNAT 147

EXPUNERE DE MOTIVE A CONSILIULUI

Subiect: Poziția în primă lectură a Consiliului în vederea adoptării unui
REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
privind prevenirea diseminării conținutului online cu caracter terorist
– Expunere de motive a Consiliului
– Adoptată de către Consiliu la 16 martie 2021

I. INTRODUCERE

1. La 12 septembrie 2018, Comisia a transmis Consiliului și Parlamentului European propunerea sus-menționată ¹ de regulament privind prevenirea diseminării conținutului online cu caracter terorist. Temeiul juridic al acesteia este articolul 114 (Apropierea legislațiilor) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, iar propunerea face obiectul procedurii legislative ordinare.
2. Comitetul Economic și Social European (CESE) a fost consultat de către Consiliu prin scrisoarea din 24 octombrie 2018 și și-a dat avizul cu privire la propunere la 12 decembrie 2018 ² în cursul sesiunii sale plenare din decembrie.
3. La 6 decembrie 2018, Consiliul a convenit asupra unei abordări generale ³ în ceea ce privește Regulamentul privind prevenirea diseminării conținutului online cu caracter terorist, care a constituit mandatul pentru negocierile cu Parlamentul European în contextul procedurii legislative ordinare.
4. La 12 februarie 2019, Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a transmis Parlamentului European, Comisiei și Consiliului ⁴ „observații oficiale” cu privire la proiectul de regulament. În aceeași zi, Agencia pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene a emis un aviz cu privire la propunere ⁵, în urma unei solicitări din partea Parlamentului European din 6 februarie 2019.
5. La 17 aprilie 2019, Parlamentul European și-a adoptat poziția în primă lectură ⁶ cu privire la propunerea Comisiei, cu 155 de amendamente la propunerea Comisiei, cu 308 voturi pentru, 204 împotrivă și 70 de abțineri.

¹ Doc. 12129/18 + ADD 1-3.

² JO C 110, 22.3.2019, p. 67 (doc. 15729/19).

³ Doc. 15336/18.

⁴ Ref. 2018-0822 D2545 (WK 9232/2019).

⁵ Avizul FRA – 2/2019 (WK 9235/2019).

⁶ A se vedea doc. 8663/19 [Notă de informare din partea GIP2 (Relații interinstituționale) către Coreper, care prezintă rezultatul primei lecturi a Parlamentului European]. Mandatul Parlamentului a fost confirmat în plen la 10-11 octombrie 2019.

6. În octombrie 2019, Consiliul și Parlamentul European au inițiat negocieri în vederea obținerii unui acord timpuriu în a doua lectură. Negocierile au fost încheiate cu succes la 10 decembrie 2020, Parlamentul European și Consiliul ajungând la un acord provizoriu cu privire la un text de compromis.
7. La 16 decembrie 2020, Coreperul (partea II) a analizat și a confirmat în mod provizoriu textul final de compromis având în vedere acordul la care s-a ajuns cu Parlamentul European ⁷.
8. La 11 ianuarie 2021, compromisul a fost aprobat de Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (LIBE) a Parlamentului European. La 13 ianuarie, președintele Comisiei LIBE a adresat o scrisoare președintelui Coreperului (partea II) pentru a-l informa că, în cazul în care Consiliul va transmite oficial Parlamentului European poziția sa în forma prezentată în anexa la respectiva scrisoare, el va recomanda plenului să accepte poziția Consiliului fără amendamente, sub rezerva verificării de către experții juriști-lingviști, în cadrul celei de a doua lecturi a Parlamentului European ⁸.

⁷ Doc. 12906/20.

⁸ Doc. 5634/21.

II. OBIECTIV

9. Regulamentul prevede un cadru juridic clar care stabilește responsabilitățile statelor membre și ale furnizorilor de servicii de găzduire în vederea prevenirii utilizării abuzive a serviciilor de găzduire în scopul diseminării conținutului online cu caracter terorist, garantând buna funcționare a pieței unice digitale și asigurând, în același timp, încrederea și securitatea în mediul online. În special, acesta urmărește să clarifice responsabilitatea furnizorilor de servicii de găzduire de a asigura siguranța serviciilor lor și de a preveni, identifica și înlătura conținutul online cu caracter terorist sau de a bloca accesul la acesta în mod rapid și eficace. Acesta creează un instrument operațional nou și eficace pentru eliminarea conținutului cu caracter terorist, permițând emiterea de ordine de eliminare, care să aibă un efect transfrontalier. În plus, obiectivul este de a menține garanții pentru a asigura protecția drepturilor fundamentale, inclusiv libertatea de exprimare și de informare într-o societate deschisă și democratică, precum și libertatea de a desfășura o activitate comercială. Regulamentul prevede eliminarea conținutului cu caracter terorist în termen de maximum o oră de la primirea ordinului de eliminare și stabilește responsabilitățile platformelor online în ceea ce privește asigurarea eliminării unui astfel de conținut. Pe lângă posibilitățile de a introduce o cale de atac garantată de dreptul la o cale de atac efectivă, regulamentul introduce o serie de măsuri de protecție și mecanisme de prezentare a contestațiilor.
10. Autoritatea competentă (autoritățile competente) din fiecare stat membru poate (pot) emite un ordin de eliminare oricărui furnizor de servicii de găzduire care oferă servicii în UE. Autoritatea competentă (autoritățile competente) din statul membru în care furnizorul de servicii își are sediul principal va (vor) avea dreptul și, la cererea motivată a furnizorilor de servicii de găzduire sau a furnizorilor de conținut, obligația de a efectua controlul ordinului de eliminare în cazul în care se consideră că acesta încalcă în mod grav sau vădit regulamentul sau că încalcă drepturile fundamentale, astfel cum sunt consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Statele membre ar trebui să adopte norme privind sancțiunile pentru încălcări ale obligațiilor, ținând seama, printre altele, de natura acestora și de dimensiunea societății în cauză.

III. ANALIZA POZIȚIEI ÎN PRIMĂ LECTURĂ A CONSILIULUI

GENERALITĂȚI

11. Parlamentul European și Consiliul au desfășurat negocieri cu scopul de a încheia un acord în a doua lectură pe baza unei poziții în primă lectură a Consiliului pe care Parlamentul ar putea să o aprobe ca atare. Textul poziției în primă lectură a Consiliului referitoare la Regulamentul privind prevenirea diseminării conținutului online cu caracter terorist reflectă pe deplin compromisul la care s-a ajuns între cei doi colegiitori, asistați de Comisia Europeană.

SINTEZA PRINCIPALELOR ASPECTE

12. În urma unei solicitări din partea Parlamentului European, titlul regulamentului în engleză a fost modificat în „Regulation on addressing [...] the dissemination of terrorist content online” („Regulamentul privind prevenirea [...] diseminării conținutului online cu caracter terorist”).
13. Definiția „conținutului cu caracter terorist” este în concordanță cu definițiile infracțiunilor relevante în temeiul Directivei privind combaterea terorismului ⁹. În ceea ce privește domeniul de aplicare, poziția în primă lectură a Consiliului acoperă materiale difuzate publicului, și anume unui număr potențial nelimitat de persoane. Materialul diseminat în scopuri educative, jurnalistice, artistice sau de cercetare ori în scopul sensibilizării opiniei publice în vederea prevenirii sau a combaterii terorismului nu ar trebui să fie considerat conținut cu caracter terorist. Este inclus aici și conținutul care exprimă opinii polemice sau controversate în cadrul unei dezbateri publice cu privire la chestiuni politice sensibile. Scopul real al diseminării este stabilit printr-o evaluare. S-a specificat, de asemenea, că regulamentul nu are ca efect modificarea obligației de a respecta drepturile, libertățile și principiile prevăzute la articolul 6 din TUE și că se aplică fără a aduce atingere principiilor fundamentale care privesc libertatea de exprimare și de informare, inclusiv libertatea și pluralismul mass-mediei.

⁹ Directiva (UE) 2017/541 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2017 privind combaterea terorismului și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/475/JAI a Consiliului și de modificare a Deciziei 2005/671/JAI a Consiliului (JO L 88, 31.3.2017, p. 6).

14. Furnizorii de servicii de găzduire iau măsuri adecvate, rezonabile și proporționale pentru a preveni în mod eficace utilizarea abuzivă a serviciului lor pentru diseminarea conținutului online cu caracter terorist. În cazul în care furnizorii de servicii de găzduire sunt expuși conținutului cu caracter terorist, aceștia vor trebui să ia măsuri specifice pentru a-și proteja serviciile împotriva diseminării unui astfel de conținut. Textul asupra căruia s-a convenit fuzionează trei articole – articolul 3 (Obligații de diligență), articolul 6 (Măsuri proactive) și articolul 9 (Măsuri de salvagardare legate de măsurile proactive) – într-un articol intitulat „Măsuri specifice”. Alegerea măsurilor respective ține de competența fiecărui furnizor de servicii de găzduire. Poziția în primă lectură a Consiliului clarifică faptul că furnizorul de servicii de găzduire poate utiliza diferite măsuri pentru a preveni diseminarea conținutului cu caracter terorist, inclusiv măsuri automatizate, care pot fi adaptate la capacitățile furnizorului de servicii de găzduire și la natura serviciilor oferite. În cazul în care autoritatea competentă consideră că măsurile specifice instituite nu sunt suficiente pentru a preveni riscurile, aceasta va putea solicita să se adopte măsuri specifice suplimentare care să fie adecvate, eficace și proporționale. Cu toate acestea, obligația de a pune în aplicare astfel de măsuri specifice suplimentare nu ar trebui să genereze o obligație generală de supraveghere sau de a căuta în mod activ fapte, în sensul articolului 15 alineatul (1) din Directiva 2000/31/CE ¹⁰, și nici obligația de a utiliza instrumente automatizate. În vederea asigurării transparenței, furnizorii de servicii de găzduire vor trebui să publice anual rapoarte privind transparența referitoare la măsurile întreprinse pentru combaterea diseminării conținutului cu caracter terorist.
15. Rolul statului membru gazdă în ceea ce privește ordinele de eliminare cu efecte transfrontaliere a fost consolidat prin introducerea unei proceduri de control: autoritatea competentă a statului membru în care furnizorul de servicii de găzduire își are sediul principal sau reprezentantul legal poate, din proprie inițiativă, să controleze ordinul de eliminare emis de autoritățile competente dintr-un alt stat membru pentru a stabili dacă acest ordin încalcă în mod grav sau vădit regulamentul sau drepturile fundamentale, astfel cum sunt consacrate în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. La cererea motivată a unui furnizor de servicii de găzduire sau a unui furnizor de conținut, statul membru gazdă este obligat să controleze dacă există o astfel de încălcare.

¹⁰ Directiva 2000/31/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă (Directiva privind comerțul electronic) (JO L 178, 17.7.2000, p. 1).

16. Cu excepția cazurilor de urgență justificate în mod corespunzător, furnizorilor de servicii de găzduire care nu au primit anterior un ordin de eliminare din partea autorității respective ar trebui să li se transmită, cu 12 ore în prealabil, o notificare care să includă informații cu privire la procedurile și termenele aplicabile, în special pentru a atenua sarcina asupra întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri).
17. Se elimină articolul privind semnalările, un mecanism de alertare a furnizorilor de servicii de găzduire cu privire la conținutul cu caracter terorist care ar urma să fie luat în considerare în mod voluntar de către furnizori în raport cu propriile lor clauze și condiții, însă un considerent clarifică faptul că sesizările rămân la dispoziția statelor membre și a Europol.
18. Conținutul cu caracter terorist care a fost eliminat sau la care s-a blocat accesul ca urmare a unor ordine de eliminare sau a unor măsuri specifice trebuie păstrat timp de șase luni de la eliminare sau de la blocarea accesului la acesta, iar această perioadă poate fi prelungită, dacă este necesar și atât cât este necesar, în contextul unei reexaminări.
19. Statele membre stabilesc normele referitoare la sancțiunile aplicabile în caz de încălcare a dispozițiilor regulamentului de către furnizorii de servicii de găzduire. Sancțiunile pot lua diferite forme, inclusiv avertismente formale în cazul unor încălcări minore sau sancțiuni financiare în cazul unor încălcări mai grave. Poziția în primă lectură a Consiliului stabilește căror încălcări li se aplică sancțiuni și ce fel de circumstanțe sunt relevante pentru a evalua tipul și nivelul de gravitate al sancțiunilor respective. Furnizorii de servicii de găzduire s-ar putea confrunta cu sancțiuni de până la 4 % din cifra lor de afaceri globală în cazul în care nu respectă, în mod sistematic sau constant, regula de o oră pentru a elimina sau a bloca accesul la conținutul cu caracter terorist.

IV. CONCLUZIE

20. Poziția Consiliului reflectă pe deplin compromisul la care s-a ajuns în cadrul negocierilor dintre Parlamentul European și Consiliu, care a fost facilitat de Comisie. Acest compromis este confirmat de scrisoarea din 13 ianuarie 2021 adresată de președintele Comisiei LIBE a Parlamentului European președintelui Coreperului (partea II).